No. 2006 Zaterdag 24 Juni 1922. 39ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Overzijde.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

ONZE FINANCIEN.

Een paar maanden geleden, in het nummer van 1 April ll. schreven we onder hetzelfde hoofd een korte beschouwing naar aanleiding van den staat, aantoonende de opbrengst der koloniale geldmiddelen over het afgeloopen jaar.

„De ontvangsten voor 1921 waren geraamd op f 1.252.929, terwijl de opbrengst f. 1.638.296 bedroeg, of f **385.367 meer** dan de raming.

Dat is een verblijdend feit, waarop we de aandacht wenschen te vestigen. Want in den laatsten tijd is het bijna regel, dat de inkomsten der Kolonie, ieder jaar heel voorzichtig een tikje hooger geraamd, steeds maar mee blijven vallen."

Verleden week verscheen de Staat der opbrengst van de Koloniale geldmiddelen over het eerste kwartaal van het loopende jaar.

De raming van de opbrengst der BELASTINGEN voor dat tijdvak was gesteld op f 221.530, de werkelijke opbrengst bedroeg f 285,536 of **f 64.000** meer.

De raming der INKOMSTEN VAN ONDERSCHEIDEN AARD was gesteld op f 104,097, de werkelijke opbrengst bedroeg f 187,558,04½ of ruim **f 83.500** meer.

Te zamen is er dus in het eerste kwartaal van het loopende jaar een accres aan middelen van bij de **f 150.000, anderhalve ton!**

De groote reden tot verblijding hierover ligt in **het feit dat deze verhoogde** opbrengst werd **verkregen zonder** verhooging van belasting. Alleen de binnenlandsche port en die naar de Ver. Staten werd verhoogd.

We staan hier dus voor het hoopvolle feit, dat onze middelen groeiende zijn.

Ja, we weten wel, dat velen hunne oogen niet zullen gelooven, als ze zoo iets lezen, omdat we zoo gewend waren te klagen over de slechte tijden; maar tegenover vaststaande feiten valt het toch moeilijk dit klagen vol te houden.

De oogst is verleden jaar buitengewoon meegevallen. Daardoor is de invoer van levensmiddelen zeer zeker verminderd. En, niet tegenstaande dat alles, was de invoer nog ruim f 5000 hooger dan de invoer van het 1e kwartaal 1921, toen we aan alles gebrek hadden.

Dat de INVOER dit jaar ruim f 8000 bleef onder de raming is eerder verblijdend dan bedroevend, want die vermindering wijst op een goeden oogst en is geenszins een gevolg van verminderde koopkracht der bevolking.

Eerder het tegendeel!

De voordeelen van den oogst, de opbrengst van eigen maismeel en boonen voor dagelijksche voeding, is zeer zeker veel hooger te schatten dan f 8000. Waar de invoer nu slechts dat bedrag beneden de raming bleef, is het een bewijs, dat er door de bevolking zóó veel gekocht werd, dat de sterk verminderde invoer van eerste levensmiddelen weer bijna werd goedgemaakt.

De algemeene welstand der buitenbevolking beteekent allerminst rijkdom, maar brengt toch een groote vermindering van algemeene armoede en heft het gebrek voor een paar maanden geheel en al op. Dat is de zegenrijke beteekenis van een oogst voor Curaçao. Geen Gouvernementssubsidie tot bevordering van landbouw en veeteelt kan ooit bereiken, wat een goed oogstjaar doet. Alleen een algemeene, overvloedige watervoorziening, ten dienste ook der landbouwende buitenbevolking, zou eenigszins daarmede te vergelijken zijn.

Maar, zoover zal het wel nimmer komen.

We hopen maar weer op een goed oogstjaar.

De goede jaren zijn de mijlpalen, die den algemeenen vooruitgang der geheele bevolking aanwijzen.

De ACCIJNS, ofschoon vooverleden jaar verhoogd, bracht ruim f 47000 boven de raming op en ruim f 30.000 meer dan verleden jaar. Als deze verhoogde opbrengst zouden wijzen op vermeerderd gebruik door eigen bevolking, zouden we dat betreuren, maar we gelooven ze andere motieven voor aan te kunnen geven, maar die nu juist niet in de krant thuis hooren.

De GRONDBELASTING bleef ruim f 8.000 onder de raming. We vertrouwen echter, dat die achterstand in het tweede kwartaal wel zal worden ingehaald.

De INKOMSTENBELASTING bracht een meevallertje van bij de f 60.000. Ja, dergelijke meevallertjes kunnen we niet goed missen, maar er vast op rekenen doen we toch ook niet.

De meerdere ontvangsten wegens kosten van dienstverleening bij den in- door- en uitvoer van goederen, f 500 hooger dan verleden jaar, maar toch nog altijd onder de raming, wijst op een kleine verlevendiging in den transitohandel. Al is dat nog bij lange niet wat het wezen moest, we zijn al blij een kleine verbetering te bespeuren.

De PHOSPHAATuitvoer bleef beneden dien van 1921 gedurende hetzelfde tijdvak. Als dat zou wijzen op achteruitgang van het bedrijf, of stilstand van zaken, zou het een misselijk teeken zijn. We weten echter, dat wegens den overvloedigen arbeid op eigen grondjes gedurende het oogstseizoen, *Sta. Barbara* niet voldoende werkvolk kon krijgen en daarom niet vlug genoeg kon laden. Nu dat laden electrisch gaan zal, kunnen we in de volgende kwartalen de geleden schade van f 6.000 spoedig genoeg weer inhalen.

De verhoogde port bracht den *inkomsten der Posterijen* één voordeeltje van bij de f 5.000.

De DRAADLOOZE blijft zich ontwikkelen en bracht ruim f 10.000 meer op dan geraamd was, St Martin alleen reeds f 4.870.22½. [illegible] wordt een productieve post voor 't Gouvernement, we zeiden het al eerder.

De *Curaçaosche Bank* gaf een meevallertje van f 81.041.01, dankbaar aanvaard.

De LOODSGELDEN, onze thermometer, staan zeer gunstig. Zij brachten ruim f 3000 meer op dan geraamd was.

Dat wijst positief op vooruitgang. Vermeerdering van scheepvaart brengt ontegenzeggelijk meer arbeid, meer handel, meer geld in de Kolonie.

BEZUINIGING.

Het toenemend accres der middelen door verlevendiging van de Scheepvaart en den bloei der Groot-Industrieën, door verhooging ook van reeds in bewerking zijnde belastingen, zal toch nimmer het evenwicht brengen tusschen uitgaven en inkomsten, als bij die uitgaven niet de zuinigheid wordt betracht.

Nu is bezuiniging iets heel anders dan den schrapmethode, het niet nitvoeren van noodzakelijke werken, het inkrimpen van onmisbare ambtenaren.

Vooral in een Kolonie, welke neiging gevoelt om van het rust- naar het bloeitijdvak over te gaan, kan het scherp snoeimes, al te veel gehanteerd, de algemeen gewilde ontwikkeling tegen houden en den bloei onmogelijk maken.

Zeer juist zegt I. P. DE VOOYS in „De Amsterdammer": „Geld is noodig voor de opheffing uit de verarming. Krimpt de Staat zijn uitgaven in, dan is het onmogelijk dat krachtige maatregelen getroffen worden om het bedrijfsleven te herstellen. Daartoe heeft de Staat bekwame ambtenaren en middelen noodig, die de bezuiniging aan de Regeering ontbouden wil.

„Zoodra dit verband goed wordt ingezien, krijgt de bezuiniging een geheel ander karakter. Het gaat er niet om de staatsuitgaven per sé te verminderen, maar het doel moet zijn staatsgeld vrij te krijgen voor het dringend noodzakelijke door het te onthouden aan verkwisting, aan het overbodige, en zoo noodig, zelfs aan het nuttige maar niet urgente staatswerk."

Valt er nu verkwisting waar te nemen in ons uiterst sober staatshuis-

Lijst van Bladen, uitgegeven in Curaçao.

Overdruk uit de *West-Indische Gids.*

Onderstaande lijst is samengesteld door den heer Pater P. A. Euwens O. P. Hier en daar is eene aanteekening toegevoegd.

U beteekent Uitgever.
R beteekent Redacteur.

A. Nog bestaande bladen:

1. DE CURAÇAOSCHE COURANT (U: Wed C. Gorsira). Verscheen 11 December 1812 voor het eerst als THE CURAÇAO GAZETTE AND COMMERCIAL ADVERTISER. (U: WILLIAM LEE). Oorspronkelijk in het Engelsch uitgegeven, verscheen dit blad later in het Hollandsch en Engelsch, en ten slotte als de Curaçaosche Courant alleen in het Hollandsch. Het is een semi-officieel weekblad.
2. AMIGOE DI CURAÇAO (U: Apostolisch Vicariaat). Het eerste nummer verscheen 5 Januari 1884. Het weekblad werd aanvankelijk in het Hollandsch en Papiamentsch geschreven, later geheel in het Hollandsch.
3. LA CRUZ (U: Apostolisch Vicariaat). Weekblad; verschijnt in het Papiamentsch sedert 1 Mei 1900.
4. EL HERALDO (U: R. W. C. Grünings). Sedert 1905 of 1906. Hollandsch en Spaansch.
5. EL BOLETIN COMERCIAL (U: A. Bethencourt é hijos). Sedert 1908. Het eenige dagblad in de kolonie. Wordt uitgegeven in het Spaansch.
6. ALA BLANCA (U: Apostolisch Vicariaat. (Sedert 1 Mei 1912 veertiendaagsche kindercourant in het Papiamentsch. Sedert 1919 in het Papiamentsch en in 't Hollandsch.
7. VOZ DI PUEBLO (Director Douwe Zalm). Sedert Mei 1916. Hollandsch, Papiamentsch en Spaansch.
8. LA MAÑANA. Het eerste nummer verscheen den 4den Augustus 1921.
9. LA VERDAD, 1921. Redacteur Hatuey Linares S. Tweewekelijksch. Spaansch.

Niet meer bestaande bladen:

1. DE ONPARTIJDIGE, Curaçaosche courant, hoofdzakelijk aan de vrije behandeling van de belangen dezer kolonie gewijd. 6 Oct. 1870—16 Juli 1874 (R. A. J. Pijpers en C. M. Chumaceiro Azn., later alleen laatstgenoemde), ging toen over in:
2. EL IMPARCIAL, Juli 1874—1916 (U: H. Penso-Jesurun). Spaansch Weekblad.
3. CIVILISADÓ, Courant di Pueblo, 1 Juli 1871—31 Dec. 1875 (U: C. D. Meijer.) Papiamentsch. Gewijd aan de zaak van Mr. W. K. C. Sassen.
4. THE IMPULSE, A journal of news and literature. 2 Oct. 1871—12 Febr. 1872. (R: Daniël de Sola). Weekblad.
5. L'ECHO DE CURAÇAO, 15 Mrt. 1872—24 Jan. 1873. Journal franco. espagnol (U: De Beauvois).
6. DE ONAFHANKELIJKE, Weekblad aan de behandeling van de ware belangen van Curaçao gewijd. 11 Sept. 1872—19 Mrt. 1874. (U: Hendrik Conquet, later Prince).
Gewijd aan de zaak van Mr. W. K. C. Sassen.
7. LAS ANTILLAS, 1875.
8. DE VRIJMOEDIGE, Curaçaosch nieuws en advertentieblad. (R en U: C. D. Meyer), 1875—1920.
9. LA INDUSTRIA (R: P. M. Sasso), 1879.
10. DE WEKKER (R en U: C. D. Meyer,) vroeger R: A. T. Brusse,) 1879—1915.
11. LA UNION, ... —1882 Papiamentsch.
12. EL COMERCIO (R: Juan A. Larrazabal), 1882—1885? Spaansch. Verscheen tweemaal per week.
13. EL BOLETIN DE LA LIBRERIA DE BETHENCOURT, 1882. Verscheen den 1sten en den 16den van iedere maand.
14. EL ENSAYO (R: G. Ernst), 1883.
15. EL LIBERAL (R: Francisco A. Correa), 1883.
16. EL REVISOR (Rs: G. en A. Ponce), 1883.
17. L'ILLUSTRATION, (R: J. C. Palm), 1884.
18. EL DIARIO, 1884.
19. DE VOORBODE (U en R: W. C. Grünings), 1884.
20. EL PROGRESO (R: Mauricio Pinedo), 1885.
21. EL SEMINARIO DEL HOGAR (R: Haim Señor), 1885.
22. EL AZOTADOR (U: J. F. Neuman), 1885.
23. AMIGOE DI PUEBLO (U en R: W. C. Grünings), 3 Febr, 1885—26 Juli 1886.
Nrs. 22 en 23 waren gericht tegen EL VAPULADOR, No. 25.
24. EL COMETA (R: David A. Cardoze), 1885.
25. EL VAPULADOR (Rs: G. en A. Ponce), 5 Mei 1885—29 Dec. 1886.
26. NOTAS Y LETRAS. Seminario de Literatura y bellas artes. Weekblad. (U: Bethencourt, R: J. S. Corsen en Ernesto Römer), 1886.
27. EL OBSERVADOR (U en R: Jacob Moreno), 1886.
28. LA CRONICA (R: Ernesto Römer), 1886.
29. OFICINA MARITIMA, (R: J. P. Fidanque), 1886—1897?
30. EL BOLETIN AVISADOR (R: Guillermo Ernst), 1887.
31. LA VERDAD (U: G. A. Vinck), 1887.
32. EL CANAL, Publication hebdomadaria de interes generales (R: Bonaventura Baez Figueroa), 1887.
33. LA UNION (U: Bethencourt), 19 Mrt. 1889—19 Mrt. 1897. Oorspronkelijk orgaan van de St. Jozefsgezellenvereeniging. Verscheen om de twee weken.
34. LE PHARE, 1890? Fransch.
35. EL AVISADOR (Rs: M. en C. Evertsz), 1891.
36. EL SEMANARIO (U en R: W. C. Grünings), 1892—1904?
37. GANIMEDES DE LAS DAMAS (R: Dario Salas), 1892—1904.
38. EL ESTANDARTE (Rs: G. en A. Ponce), 1896—1897.
39. EL ARBOR, 1896.
40. EL ANUNCIADOR (U: Bethencourt é hijos), 1 Febr. 1897.
41. DIARIO DEL COMERCIO (U: Bethencourt é hijos), 1897—1908.
42. LA OPINION PÚBLICA (R: Hipolito Aumillion), 1898—Dec. 1902.
43. LA PATRIA VENEZOLANO (R: Dario Salas), 1898—1900.
44. LA TIJERA (R: Julio I. Insernia), 1899.
45. LA LUZ (Rs: Yo-Tu-El), 2 Aug. 1899—4 Oct. 1899.
46. EL ZANCUDO (R: Jacobo Moreno), 1900?
47. ONS EILAND (U en R: Gebrs. Jonkheer), 1900—1901.
48. ECO DE LA VERDAD (R: Jacobo Moreno), 1902.
49. EL PROGRESO (R: de Jong), 1903—1913.
50. EL LIBREPENSADOR (R: Leon B. Weeber), 1903.
51. EL IRIS (R: Dario Salas), 1908—1911.
52. EL PREGONERO (R: Camilo Palm), 1909? Papiamentsch.
53. EL SOL (R: Camilo Palm), 8 Nov. 1910, Papiamentsch.
54. CARDOS Y LIRIOS (U en R: Gebrs. Jonckheer), 1911. Spaansch.
55. ARGUS (U en R: Gebrs. Jonckheer), 1911. Hollandsch.
56. CURAÇAO (R: Luiz Perez Bustamante), 1911.
57. DE CURAÇAOSCHE KOERIER (U en R: Gebrs. Jonckheer), 1912.
58. EL TIEMPO (R: Telésforo Henriquez), 1912? Papiamentsch.
59. EL ANDARIÉGO (R: Camilio Palm), Nov. 1913. Papiamentsch.
60. Weekbladje: CINEMATOGRAFIA Revista de arte y cinematografia, Organo del Cine: „GUILLERMINA."
Direccion y Redaccion: Empresa „CINE GUILLERMINA." Het eerse nummer verscheen Zondag 13 October 1918. Het heeft maar zeer kort bestaan evenals die Cine (bioscoop) „GUILLERMINA."

Van onbekende uitgifte zijn:

61. EL CORREO DE LAS AMTILLAS.
62. EXPRESS OFFICE (R: J. P. Fidanque).

houden?

We meenen van ja.

Vooreerst in het zeer dure departement van Openbare Werken.

De wn. Directeur van Openbare Werken, de Heer G. J. H. MOLENGRAAFF sprak bij de openbare behandeling der Begrooting een waar woord: op Curaçao wordt er alleen gewerkt, wanneer er gelijktijdig toezicht wordt uitgeoefend."

Het voorstel van den Kolonialen Raad om één opzichter alleen bij het Departement te hebben is een uitvloeisel van verkeerd begrepen zuinigheid, welke haar heil zoekt in schrappen, inkrimpen, niet uitvoeren.

Niet dáárin moet op de allereerste plaats de zuinigheid gezocht worden.

Maar in het productief maken der ambtenaren en werklieden in dienst van het Gouvernement.

Waarom werkt O. W. zoo duur?

Omdat er zoo uiterst langzaam gewerkt wordt.

Uit gebrek aan toezicht.

Niet door een opzichter af te schaffen zal daar verbetering in komen, maar door het toezicht meer uit te breiden.

Die toezichthouders behoeven nu juist geen Opzichters te zijn, maar Bazen met verantwoordelijkheidsgevoel, Bazen, die hun knechten kennen, en weten, wat ieder hunner praesteeren kan, Bazen, die zelf het goede voorbeeld geven van flink doorwerken en hun ondergeschikten vermogen op te wekken om hetzelfde te doen.

Als de Opzichter dan van tijd tot tijd de Bazen controleert, zal er veel vlugger en dus goedkooper worden gewerkt.

Over het algemeen wordt er door de Burgerij geklaagd, dat de ambachtslieden, die een karweitje hebben op te knappen, echte dagdieven zijn; laten de werkgevers dan zelf maar eens beproeven het werk beter te controleeren. Dat helpt onfeilbaar.

Gebrek aan goed overleg is een hoofdfout bij velen onzer ambachtslieden.

Goed overleg is het halve werk.

Maar de meesten der werklieden gaan erg onhandig te werk, in dienst van particulieren misschien om den dag of week vol te maken.

Bij het Gouvernement behoeven ze dat echter niet te doen. Daar is werk genoeg.

Laten de Opzichters zorgen de ambachtslui, die flink doorwerken, weer nieuw werk in 't vooruitzicht te stellen, en hun te leeren bij alles goed overleg te plegen. Het Departement van Openbare Werken heeft, dank de goede opzichters, reeds vele goede werklui gekweekt.

Nog een ander Departement heeft den naam zeer omslachtig en erg duur te zijn; we bedoelen dat van het Onderwijs.

Nu van Gouvernementswege het Particulier en Openbaar Onderwijs gelijk berechtigd behoort te zijn, wordt het gevoeld als een groote onbillijkheid, dat aan het Particulier nog vele onkosten niet worden vergoed, terwijl het geld bij het Openbaar wordt verkwist en letterlijk weggesmeten.

Het wordt zoo langzamerhand tijd er op te wijzen, dat de duurte van het onderwijs niet te zoeken is bij het Particulier Onderwijs, dat nog niet voldoende wordt betaald, maar bij het Openbaar, waar de inrichting weelderig genoemd mag worden.

De Gouverneur van Suriname deelde namens Z. Exc. den Minister aan de Kol. Staten mede: dat voor het oprichten van een school in de districten een minimum aantal kinderen van 40 boven de 6 jaar moet worden geëischt. Niet beter te weten, geldt dergelijke bepaling ook voor de Kolonie Curaçao en zal dus ook hier wel worden toegepast, ook op de eilanden.

Wat echter te zeggen van de dure Fröbel-scholen, Normaal lessen en bizondere Cursussen? Waarom moet de heele Burgerij daar aan mee betalen, als slechts een paar kinderen er voordeel van hebben?

Dat zijn heele dure leerlingen!

Wanneer de Ouders een privaat docent bekostigden, zou het aan die paar Ouders zeer zeker iets meer kosten, maar het Algemeen Belang zou er door worden gediend. De onkosten van het Openbaar Onderwijs zullen bij afschaffing daarvan sterk verminderen.

Kan er ook niet, natuurlijk zonder schade voor het Onderwijs, heel veel meer bezuinigd worden op de KLEINE KLASJES?

Krachtens de Onderwijsverordening ontvangt het Bijz. Onderwijs slechts vergoeding voor 1 Onderwijzer op 40 leerlingen.

Reken nu eens na, hoe weinig leerlingen er maar komen op 1 Onderwijzer bij het Openbaar Onderwijs, dat gelijke rechten heeft als het Bijzonder.

Eerst dan zal men zien, hoe duur het Openbaar Onderwijs is en hoe goedkoop het Bijzonder.

Daar kan en moet bezuinigd worden bij het Openbaar Onderwijs.

Zoek de bezuiniging, waar die te vinden is.

Zuid-Afrikaansche Brieven

VAN DEN ZEEEERW. PATER

J. B. GIJLSWIJK.

Het verkeerswezen.

Vóór een tiental jaren zouden mijne reisherinneringen zeker tot titel hebben gedragen: „Van het donkere Afrika". Dit zoude der waarheid getrouw en tevens een uitstekende reclame zijn geweest. Want nieuws van uit de donkerte van het onbekende, — donker immers was toen het synoniem van onbekend — lokt de nieuwsgierigheid der lezers doeltreffend.

Maar onbekend is Afrika niet meer.

Zuid-Afrika met Rhodesia incluis ligt open voor den reiziger, dank den onverdroten moed der ontdekkingskaravanen. Het groote land kan men doorkruisen per spoor, dat Kaapstad met de Congo en met de Zuidelijke en Oostelijk kustplaatsen verbindt.

En deze hoofdlijnen vertakken zich naar Oost, West, Zuid en Noord, al zijn dan deze zijlijnen meer als wijsvingers voor verdere exploitatie.

Er is reeds veel bereikt ter bevordering van het verkeer. En toch, het geheele spoorwegnet en wat daarmede samenhangt, is nog in het eerste ontwikkelings-stadium.

Tot nog toe kent men de weelde van het dubbel spoor slechts op het schiereiland van Kaapstad tot Simmonstown. Alle overige lijnen hebben slechts enkel spoor, dat daarenboven nog zeer smal is; de rijtuigen zijn dientengevolge van geringer afmetingen dan de europeesche. De Maximum-snelheid is bij lange niet evenredig aan de af te leggen afstanden.

De stationgebouwen herinneren veelal aan derde - klas - gebouwtjes langs banen van weinig beteekenis.

De dienst op grooten afstand wordt niet meer dan twee- of drie maal per week onderhouden, zoodat aankomst en afvaart van een trein wezenlijk een evenement is. Men ziet dan ook bij eventueele aankomst of vertrek van een trein dichte rijen van menschen op het station samenkomen, die juist als bij de afvaart van een Atlantische stoomboot vrienden en kennissen een laatst vaarwel komen toeroepen.

En het heeft ook werkelijk veel van een buitenlandsche reis, daar men gewoonlijk eenige dagen en nachten in de trein heeft door te brengen.

De treinen zijn dan ook geheel berekend op dag- en nachtverblijf der reizigers. Aan elke trein hangt een eetwagen, waarin, in vergelijking van het dure leven in dit land, tegen matigen prijs een bevredigend ontbijt, middag- en avondmaal genoten kan worden. Slaapwagen kent men niet; feitelijk is de geheele trein een slaapwagen. Op verzoek en tegen betaling komt des avonds een gedienstige bediende de coupé in een slaapkamer veranderen. Heel practisch maakt men van de zitplaatsen het bed: de rugzitting wordt opgetild, vastgemaakt en vormt het bovenbed; de zitting dient als tweede of benedenbed. Zóó worden in een eerst-klas-coupé vier personen gedeponeerd: terwijl in een coupé tweede klasse, waar men plaats heeft weten te vinden voor zes personen, men zich met zessen het veege lijf moet bergen. Die het zich dus maar eenigszins kan veroorloven reist eerste klas. En toch biedt deze niet de gemakken, waarop men bij lange reizen zooveel prijs stelt. Dit voelt men vooral, wanneer de vier zitplaatsen der coupé bezet zijn. Het spreekt dus van zelf, dat eenieder de voorkeur geeft aan een coupé-alleen en niet gaarne meer dan één reisgezel naast of tegenover zich ziet plaatsnemen.

Doch hierover beslist het noodlot of de goedgunstigheid van de spoorbeambte.

Van de treinen wordt nogal gebruik gemaakt. Vandaar is het raadzaam zich te voren een plaats te reserveeren. Plaatsbespreking is kosteloos niettegenstaande de administratieve zorgen die het medebrengt. Vóór het vertrek der trein wordt tijdig een biljet aangeplakt aan een zichtbare plaats van het perron, de namen der reizigers meldende met het nummer van de voor hen gereseveerde coupé.

Op het coupé-raam is eveneens de naam van den respectievelijken reiziger opgeplakt met vermelding van de plaats door hem in te nemen. Deze regeling laat niets te wenschen over.

De eenigste zorg baart de vraag: of men alleen zit, en zoo niet, met hoeveel personen men de coupé moet deelen. Is men werkelijk alleen op een lange reis, dan lacht het bekrompen coupétje je eerder toe als een gezellig hotel-kamertje dan als een slaapstal, zooals er wel eens smalend op wordt afgegeven. Men ontdoet zich van zijn rood bestofte schoenen: trekt aan de gemakkelijkste kleeren uit z'n gaderobe en vleit zich neer op de ruime zitplaats met de lichte lecture van een „Magazine", die aan elk station te koop worden aangeboden.

Al moge de schijn van wat bereikt is op het gebied van verkeer eer spreken van een bekrompen beurs, er zijn toch reeds kapitalen uitgegeven voor de verbinding der provinciale centra. De te overwinnen moeilijkheden bij eventueele exploitatie vragen enorme financieële offers.

Het physieke samenstel van het land is oneffen: glooiend en golvend. Hooge en lange bergruggen zijn er niet, met uitzondering van de Drakensberg, wier hoogste punt gaat tot 10.000 voet, doch een groote oppervlakte van het land ligt meer dan 4000 tot 6000 voet boven de zee. Er zijn hooglanden, onafzienbaar en vlak als de hollandsche laaglanden; er rijzen hier en daar berg-complexen, de bekende kopjes, om de eentonige lijnen van het landschap te breken. Door het geheele land kruisen en slingeren riviertjes, wier bedding maanden lang in de zon kan liggen verharden en scheuren, maar die ook zoo zwellen kunnen, dat zij alles wat haar in den weg komt medesleuren. Zoo werd ik eens acht uur op mijn reis vertraagd doordat de spoorlijn over een lengte van meer dan twee kilometer was weggespoeld ten gevolge van een plots opkomende waterversnelling.

Over al deze natuurlijke hinderpalen heeft 's menschen genie gezegevierd. En meermalen geeft het een kranig stuk ingenieurs-werk te bewonderen. Dwars gaat de trein door het bergland; mijdt wel zooveel als 't kan de lage valleiën en heuvelruggen, maar vreest ze niet. Dan schijnt de zon links dan rechts in de coupé, zóó kronkelt onze trein zich schuifelend door het gebergte. Niet meer dan eenige meters vóór en achter de trein zijn van de spoorbaan zichtbaar: voortdurend buigen zich de rijtuigen in een halfrond Soms is de baan zóó steil dat twee locomotieven een dertien-wagons-lange trein moeten optrekken Vooral rond den „Majubahill" levert de machinist een bravourestukje van rijkunst. Hij zwenkt en draait en toont den reizigers dien beroemden of, zoo ge wilt, beruchten berg van alle zijden. En als hij eindelijk het aan den voet van dien berg gelegen dorpje „Inkwelo" genaderd is, gaat de trein terug en daarna weer vooruit, telkens op een hooger gelegen lijn en zigzagt hooger en hooger, om eindelijk te verdwijnen door den tunnel die recht door het hart van dien omvangrijken berg gaat. Toch laat de veiligheid niets te wenschen over én overdag én des nachts; in den donkeren nacht werpt de locomotief een sterk electrisch licht voor zich uit, dat als een zoeklicht den weg moet verkennen.

Wil men billijk zijn, dan moet men de Zuid-Afrikaansche verkeermiddelen, hoe onvolmaakt ook, op prijs stellen. En dit doet men ook, als men ze maar eens gemist heeft. Mijne gedachten dwaalden ten minste meermalen af naar het spoortje, waar ik uit was gestapt om plaats te nemen in een rijtuig, waarmee ik zes uur lang het binnenland doorkruiste naar de plaats mijner bestemming. De paarden waren fier en krachtig; het rijtuig was comfortabel genoeg ingericht, maar als de beesten mij met groote krachtsinspanning tegen de steile bergen moesten optrekken, gaf ik de voorkeur aan een wandeling achter het rijtuig aan om mijn stramme leden ietwat te oefenen. En dit gebeurde niet eens maar meermalen; want het land golfde als een onstuimige zee, terwijl men eerst van dichtbij de diepte der ravijnen kon bewonderen en de hoogte der grillige bergen. Het onafzienbare land maakt een mensch beduusd. En ik vroeg mij meermalen af of mijn kaffier-koetsier niet een compas noodig had om zijn paarden langs den richtigen weg te mennen.

Ja, zelfs een heimwee naar het spoor bekroop mij eens, toen ik op een vrachtkar plaats moest nemen, al was die ook bespannen met zestien (zegge 16) ossen. Een Zulu-mensch zat voorop, gewapend met een zweep, lang als een vischhengel, waarmee hij bijwijlen z'n langzaam maar zeker zestienspan geducht striemde. Avontuurlijk is zoo'n reis, maar dat is dan ook alles. We gingen vooruit, maar langzamer dan de oud-hollandsche trekschuit; altijd in hetzelfde tempo, hetzij de zware wielen in een diep karrespoor liepen, hetzij de wagen werd voortgetrokken over de oneffen bedding van een snel loopende rivier. Eén troost is er dan nog maar: 't is beter kwaad gereden dan goed geloopen!

Ook is de onuitputtelijke rijkdom van het land geen geheim meer. In den rotsachtigen bodem liggen vele schatten te wachten op 's menschen werkzaamheid. Behalve steenkool vindt men onder de delfstoffen vermeld: mica en asbest, ijzer en zilver; om dan niet eens te spreken van de bekende diamant-mijnen in de nabijheid van Kimberley en de goudmijnen aan den „Rand" rond Johannesburg. Mijlen in den omtrek liggen de hooge zandhoopen, geel-groen en vaal-wit, als forten om de stad, die door menschenhanden uit het diepste der aarde zijn opgegooid en verwerkt. De gouddorst dreef den mensch in de nauwe krochten der aarde; hij heeft het geheele land doorwoeld.

In één opzicht is Zuid-Afrika nog donker, en wel om het economisch perspectief. De geheele welvaart van het land hangt af van het wel en wee der mijn-exploitatie. De groote stad Johannesburg en het geeeele complex voorsteden, zij allen staan in letterlijken maar ook in figuurlijken zin op de mijnen. En deze eenzijdigheid wordt heden maar al te zeer gevoeld, nu de algemeene malaise zelfs over de goudmarkt is neergestreken. Het leven is te avontuurlijk, te precair. Op het landbouwbedrijf, vroeger zoo in eere, wordt met minachting neergezien. En daarbij komt nog het groote kwaad: gebrek aan kapitaal en arbeidskrachten.

G.

INGEZONDEN.

Mijnheer de Redacteur, veroorloof mij een plaatsruimte in Uw veel gelezen blad om een protest uit te brengen tegen een ingezonden stuk vol gal en ijverzucht, van den Sergeant VEERKAMP, beleedigend voor het publiek en de *C. V. V. Sparta*, waarvan ik de eer heb lid te zijn.

U, mijnheer de Redacteur, bij voorbaat mijn dank.

Sergeant VEERKAMP zegt, dat *Sparta* bijna zeker was van de overwinning, daar eenige goede spelers van *Juliana* naar Holland opgezonden waren, Ondergeteekende meent, dat deze bewering onjuist is, daar *Sparta* heel goed wist, dat er uit Holland goede krachten gekomen waren voor *Juliana.*

Omtrent den scheidsrechter weet de geachte inzender te vertellen, dat er twee scheidsrechters op het voetbalveld verschenen waren.

Dit zit zóó: De Heer GEERLING vroeg den nieuwen „referee" de reden van zijn komst en kreeg ten antwoord, dat de Heer GOLDSTEIN hem verzocht had en dat hij van New-port gekomen was om te fluiten. De Heer GEERLING liet den Heer ANDERSON fluiten ter wille der moeite die hij genomen had om naar de stad te komen.

Nog verder schrijft Sergt. VEERKAMP over den strafschop.

Hierover wil de ondergeteekende een paar vragen stellen: Moeten de spelers niet gehoorzamen naar gelang de scheidsrechters beslist?

Mogen zij het speelveld verlaten en zwijgend protesteeren? Is dat geen fout van den „keeper" geweest?

Sergt. V.! *Sparta* heeft de penalty geweigerd, maar niet om den „referee" in het ongelijk te stellen. Alleen om door te kunnen spelen, daar *Juliana* het veld wilde verlaten. Dat de scheidsrechter slecht voldeed is beslist waar, maar heeft hij een beslissing genomen dan mag hij niet meer terugtrekken.

Het is voor ondergeteekende een droom, dat Sergt. V. het spel vergelijken wil met „rugby".

Zal de Sergt. V. kunnen bewijzen, dat de spelers van *Sparta* verzekerd waren van straffeloosheid?

Sergt. V.! de „penalty" voor *Juliana* was wél gemotiveerd, daar een der *Sparta*-spelers het art. 9 van de spel-

---

63. DJIMAL (vóór 1888).

Op Aruba is uitgegeven:

64. DE ARUBASCHE COURANT (R: J. J. Beaujon), 1900?
65. EL FARO. 1911?

Op St. Martin:

66. ST. MARTIN DAY BY DAY (U en R: J. C. Waymouth), 1911—1920.

N.B. De samensteller houdt zich beleefdelijk voor verbeteringen en aanvullingen dezer lijst aanbevolen.

Naschrift van de Redactie.

Pater EUWENS schijnt naar Holland op reis gegaan met zijn aanteekeningboekje bij zich, anders begrijpen we niet, hoe Z.Eerw. het klaar speelde aldaar deze lijst vrij volledig samen te stellen.

Slechts eenige kleine onjuistheden hebben we er in kunnen ontdekken.

Ook zijn we in staat er eenige periodieken aan toe te voegen, welke aan den samensteller der lijst, of onbekend waren, of over het hoofd werden gezien.

Als vermoedelijk jaar van opheffing der *Oficina Maritima* wordt het jaar 1897 genoemd met een vraagteeken. Nu vonden we in de *Amigoe* van 1902 dit blad nog als bestaande aangehaald, maar gelooven, dat het in datzelfde jaar werd gestaakt bij den dood van zijn redacteur, de Heer FIDANQUE.

Het blad van Pbro. Dr. GIL, EL ALBOR, dat maar 3 maanden bestond' wordt abusievelijk aangegeven als El Arbor.

Onder de nog bestaande bladen had begin Mei genoemd kunnen worden als No. 10: BULLETIN OF WIRELESS MESSAGES, taken up bij the receptive Station Daniël. High power Plant, situated in the 4th district of the Island Curaçao. Daily and direct communication with Europe.

In Februari 1919 werd het uitgegeven door A. Bethencourt é Hijos en in Mei l.l. gestaakt.

Als No. 11 kan genoemd worden MINERVA. Revista Ilustrada literaria y de actualidades, 20 Mei 1922 uitgegeven door ALFREDO PITA.

Als No. 12 komt dan THE WINDWARD ISLANDS TIMES, Juni 1922 uitgekomen op St. Martin onder redactie van Rev. C. MC. DARRELL.

No. 9, *La Verdad* heeft sinds begin Juni opgehouden te verschijnen evenals in Mei l.l. ophield:

No. 13 LUX, Semanario Masonico, 7 Januari 1922 uitgekomen onder redactie van P. BALAGUER.

Onder de niet genoemden van de verdwijnende soort behooren nog:

67. *La Juventud Liberal* van 1899—1900.
68. *La Navaja* van 1900—?
69. *El Siglo XX* ? ?
70. *Boletin de Noticias de Venezuela* van Maart 1901—?
71. *El Positivista* van Maart 1901—?
72. *El Sol* van Aug. 1901—?
73. *El Cronista* (U: D. ZALM) opgehouden Juli 1897
74. *Ons Blaadje* 1 Nov. 1897—? (U: EDUARD MEYER.
75. *El Clarin Americano* (trimensual) U: ARNOLDO J. SALAS, 1898—?
76. *El Radio* U: Pedro A. CEDEÑO, 1 Febr. 1894—?
77. *La Politica Venezolana* 29 April 1895—? U: D. A. ARRIETA.
78. *El Eco de Venezuela.* 26 Juli 1896—? U: CARLOS B. MAS.
79. *El Porvenir.* U: TÉOFILO ALDREY JEMEZ, opgehouden Aug. 1896.
80. *La Paz.* Domine Dirige Nos?—?

regels overtradt.

Nog verder: Over den beslissenden wedstrijd wil ondergeteekende de volgende opmerkingen maken. Indien de scheidsrechter te lang heeft laten spelen, is dat geen reden om hem na het spel te achtervolgen. Immers, hij heeft het recht om het spel te verlengen met den tijd welke verloren is gegaan.

Ten slotte schrijft de geachte Inzender over een *smerige* trap. Het woord klinkt alles behalve net. Zal Sergt. V. kunnen vaststellen, dat de trap met voorbedachten rade gegeven werd?

Dat de scheidsrechter een extragoaltje aan *Sparta* gaf, is voor ondergeteekende onaannemelijk. Waarom het eergevoel van een persoon op zoo'n laag peil schatten?

Juliana had in ieder geval het veld niet moeten verlaten. Had *Juliana* het recht niet ten allen tijde de „referee" te weigeren vóór het begin?

Het is blijkbaar dat Sergt. V. niet alleen tegen de *Spartanen* en de Scheidsrechters iets op het hart heeft, maar ook tegen het Curaçaosch publiek.

Sergt. V.! *Sparta* heeft de simpathie van het Curaçaosch publiek gewonnen, en wel van alle standen. *Sparta* heeft na *Republic* haar naam steeds hoog gehouden; zij heeft altijd mooi spel geleverd en gedurende haar tienjarig bestaan maar 4.... wedstrijden verloren,

Dat is de reden dus, waarom *Sparta* zooveel aanhangers heeft, en niet van het laagstaande publiek (volgens Sergt. V.) maar van het grootste gedeelte der sportliefhebbers op Curaçao.

Dat elke tegenstander die in het krijt treedt en mistrapt, bij voorbaat uitgejouwd wordt, is ook onjuist. Want heeft Sergt. V. de wedstrijden *Valerian - Sparta, Jong-Holland - Sparta, Leonidas - Sparta, Three-Stars - Sparta,* en van verleden Zondag *Zeeland - Sparta* bijgewoond, dan zal hij het bovenstaande niet durven volhouden.

Dat het publiek de spelers uitjouwt, komt zeker niet te pas; maar om het Curaçaosche publiek te vergelijken met „kannibalen" is een grove beleediging voor de Curaçaoenaars.

Het is niet alleen op Curaçao dat het publiek zich soms op een minder waardige wijze gedraagt gedurende een voetbalwedstrijd. U had het woord „kannibaalsch gejuich" niet moeten bezigen, dat zoo slecht in een Curaçaosch oor klinkt. Mag ik even overschrijven wat ik aantrof in de *Nieuwe Tilb. Courant*, van 3 April l.l. overgenomen uit de *N. Ct.*, toen de Nederlanders tegen de Belgen gespeeld en met 4—0 verloren hadden: „Nochtans de Hollanders zullen vreemd opkijken wanneer wij ze zeggen, dat ze niet één, doch twee nederlagen Zondag j. l. geleden hebben, n. l. een op het voetbalveld en een op het gebied van welvoegelijkheid. En heusch! de eerste nederlaag vonden wij lang zoo erg niet als de tweede. Vele Nederlanders hebben zich Zondag te Antwerpen zeer onbehoorlijk gedragen. Het zijn duizenden die zich de moeite van een lange reis getroost hebben om persoonlijk den match bij te wonen en hun favoris aan te moedigen, enz. enz."

Dus ook hier als overal, worden de spelers door hun bewonderaars juichend aangemoedigd, evenals de Hollanders in België gedaan hadden, maar op een waardiger wijze. Want het bovengenoemd blad schrijft verder, dat zekere sportliefhebbers zich zelfs tegenover de vrouwen staaltjes van vrijpostigheid veroorloofd hadden.

HERNANDEZ.

Curaçao 22 Juni 1922.

Aan de Redactie van de „Amigoe di Curaçao" Alhier.

Geachte Redactie,

Naar aanleiding van Uw noot onder het ingezonden stuk van den Heer Veerkamp, heeft het Bestuur van den Curaçaoschen Voetbalbond het genoegen U mede te deelen, dat zeer binnenkort door den Curaçaoschen Voetbalbond zoodanige maatregelen zullen worden getroffen, dat herhalingen van op zeer laag peil staande wedstrijden als die tusschen „Sparta" en „Juliana" zullen worden voorkomen.

In het nummer van de volgende week hoopt het Bondsbestuur in Uw geacht blad op deze aangelegenheid nader te mogen terugkomen.

Thans kan het Bestuur U echter reeds meedeelen, dat in geen geval vóór October a.s. competitiewedstrijden zullen worden georganiseerd en dat het zeer wel mogelijk is, dat dit jaar inplaats van de gebruikelijke competities, wisselbeker-wedstrijden zullen worden gehouden.

U dankend voor de verleende plaatsruimte,

Hoogachtend,
Namens het Bestuur van den Curaçaoschen Voetbalbond
Hetzel
Secretaris

Berichten uit de Kolonie.

Hr. Ms. Zeeland.

De Commandant en Officieren hebben het deze week bizonder getroffen en ook de overige manschappen hebben zich op het anders zoo stille Curaçao kunnen vermaken. Zondagmiddag was er match, Zondagavond diner ten Gouvernementshuize, Woensdagmorgen rijtoer naar Hato, Woensdagnamiddag thee ten Gouvernementshuize en concert op het plein, Woensdagavond gala voorstelling in het Amerikaansche Theater, Donderdagavond groot concert in de Protestantsche kerk. Zondag 2 Juli receptie en bal ten Gouvernementshuize.

Curaçao stond altijd in een goed blaadje bij de Marine-officieren. Ook ditmaal heeft het hun niet aan attenties ontbroken.

President Gomez.

Heden aanvaardt Grl. JUAN VICENTE GOMEZ het bestuur over de Vereenigde Staten van Venezuela. Het wordt overal in den lande gevierd als de troonsbestijging van een geliefd Vorst. Onze beste wenschen gaan uit naar onzen buur en vriend, het ons zoo goed gezinde Venezuela. Moge onder het zegenrijk bestuur van President GOMEZ de groote Republiek vrede en voorspoed blijven genieten en tot hooger bloei geraken.

De nationale kruiser, Harer Majesteits *Zeeland*, gaat 3 Juli naar Venezuela. De Weledelgestr. Heer I. H. CAPRILES 1e Luitenant der Schutterij en Adjudant van Z. Exc. de Gouverneur maakt de reis mede, om met de Etat Major 5 Juli te Caracas Holland en Curaçao te vertegenwoordigen bij de Onafhankelijkheidsfeesten.

Doodgevallen.

De Heer MENKMAN, Hoofdagent van de K. W. I. M. maakt ons attent op een onjuistheid in ons bericht van verleden week.

De getroffene, ALEXANDER CATO, was niet gehuwd en geen vader van een groot gezin, doch een ongehuwd 29 jarig kustmatroos, zonder nakomelingen.

Ingevolge het bepaalde bij de Zeeongevallenwet werd aangifte van het ongeval gedaan, waarbij werd vermeld dat de moeder is overleden, en de vader Joseph Cato, wonende Cas abao Ceroe di Fortuna, door Alexander werd ondersteund.

Ons werd verleden week een geheel andere naam genoemd, met de bijvoeging, dat diens kind van school was gehaald na ontvangst van het bericht uit Colon. En dat het ongeluk zeer te bejammeren viel, omdat het huishouden zoo flink en fatsoenlijk was.

Denkende het bericht uit de eerste bron te hebben vernomen, informeerden we toen niet verder. Nu blijkt ons, dat genoemde vrouw, die schreiend aan de school kwam, niet de echtgenoote was maar een familielid en dat het kind niet een kind was van den verongelukte. Daarom plaatsen wij bovenstaande rectificatie.

Een koperen feest.

Gisteren was het twaalf en een half jaar geleden, dat de Eerw. Zusters Dominicanessen de scholen op de Playa van Aruba overnamen van de Eerw. Zusters Franciscanessen. Dit feit is op Aruba feestelijk herdacht. En met reden.

Het was toen voor de Zusters van St. Martin een heele aanpak.

Nauwelijks hadden ze de Bovenwindsche Eilanden bezet en 2 januari 1910 het St. Rosa hospitaal geopend op St. Martin, of een nieuwe stichting op Aruba vroeg weer nieuwe krachten. En die krachten zijn er gekomen.

Alle scholen der vier parochies werden geleidelijk overgenomen en goed bezet: het aantal onderwijzeresssen van vroeger werd verdubbeld, en nog een nieuwe stichting volgde, het hospitaal van St. Petrus van Verona, in 1920 geopend.

Bijna alle scholen en onderwijzerswoningen werden vernieuwd of verbouwd.

Er is dus voor de Zusters wel reden voor dankbare herdenking, en voor ons van dankbare erkenning harer groote verdiensten voor de Missie.

Een Zilveren feest.

Morgen viert de Eerw. Priorin AGNES van het St. Jozef's Convent op St. Martin haar zilveren professiefeest.

Ofschoon de teestelinge op het oogenblik in Nederland vertoeft om 't Kapittel harer Congregatie bij te wonen, is dit voor ons geen reden om niet Haar Eerw. oprecht en hartelijk onze gelukwenschen aan te bieden, al bereiken haar die dan misschien niet.

Priorin AGNES heeft groote verdiensten voor St. Martin.

De jeugd van Simsomsbay heeft ze leeren schoolgaan, aan de arme visschersbevolking wat meer fatsoen en netheid bijgebracht.

Aan de school van St. Martin verbonden stelde zij zich in correspondentie met den Heer H. J. COHEN HENRIQUEZ om schriftelijk diens cursussen te volgen. Priorin AGNES smaakte de voldoening het diploom als vlechster te behalen en de hoedenindustrie op St. Martin ingang te doen vinden.

Bij haar terugkomst uit Nederland wacht haar zeker een hartelijk welkom en een blij feest.

Mejuffr. MARIA WILHELMINA ROOZEN werd 11 Sept. 1876 geboren, trad op 19 jarigen leeftijd in het klooster en legde 25 Juni 1897 hare H. Geloften af. Zij was in Nederland eenigen tijd verbonden aan de opleidingsschool der Eerw. Zusters Dominicanessen te Reuver en kwam in Juni 1906 op Curaçao.

Waterweelde.

Zouden we het nog zoover eens brengen hier op den drogen rots van Curaçao, berucht om het voortdurend gebrek aan water!

In de laatste weken hadden we herhaaldelijk kleine, maar dappere buitjes, doch Woensdagavond kwam er een onweer opzetten, alsof de regentijd weer voorgoed begon.

Als de ouden van dagen nu eens gelijk hadden, die in dit alles teekenen zien van weer een goed overvloedig waterjaar!

D. T.

In zijn Memorie van Antwoord op het V. V. der Tweede Kamer over onze Begrooting schreef Z. Exc. de Minister van Koloniën:

Art. 48. Tengevolge van een misverstand is in September 1921 door den dienst der Draadlooze telegrafie in de Kolonie gepubliceerd, dat via St. Martin te verzenden draadlooze telegrammen alleen kunnen worden aangenomen, indien zij gericht waren aan een agentschap te St. Martin, hetwelk voor doorzending zorg draagt. Korten tijd daarna is deze bekendmaking herroepen."

Van deze herroeping herinneren we ons niet veel.

Of het moest zijn, dat met AGENTSCHAP bedoeld werd een TUSSCHENPERSOON, wie ook.

Velen echter hebben de verklaring des Ministers zóó opgevat, dat voort aan de draadlooze telegrammen ook zonder TUSSCHENPERSOON op St. Martin direct verzonden konden worden en dat het kantoor aldaar zonder een afzonderlijk adres op St. Martin onmiddelijk zelf voor doorzending zou zorgen.

Herhaaldelijk werden echter telegrammen, zonder tusschenadres op St. Martin, hier door het Station op Curaçao geweigerd en een tusschenpersoon, die het telegram van St. Martin verder doorzendt, geëischt.

Hoe zit dat nu?

Een duidelijke verklaring van den Telegrafischen Dienst is hieromtrent zeer zeker gewenscht.

Waartoe wij beleefd het verzoek doen namens velen.

H. Vormsel.

Woensdag namiddag diende Z. D. H. Mgr. VUYLSTEKE het H. Vormsel toe aan 107 jongens en 99 meisjes van de Parochie van Sta Maria.

K. W. I. M. en Red „D".

In dank ontvangen verschillende tijdtafels voor de onderscheidene routes dezer Lijnen.

Zeeland Sparta 0 - 1

De scheidsrechter Goddard, die goed voldeed, blies voor beginnen tegen 4. 30. p. m. Op het terrein Mundo Nobo was een haag van toeschouwers aanwezig. Het spel verliep prachtig; het was een zeer geanimeerde wedstrijd, waarbij aan beide kanten goed spel te zien werd gegeven. Het verplaatzich ieder oogenblik van de eene helft naar de andere, en zoo bleef het door tot de rust met 0 - 0.

Na de rust werd er weer flink aangepakt.

De voorhoede van Zeeland was enorm op dreef. Zij hadden beter samenspel dan de Spartanen. Bij de achterhoede verdient aplans de *full-back* links en de *center-half*. Bij de Spartanen *Lourens* en *Tromp*. Omtrent de *Keepers* hebben beiden mooi spel geleverd en hun doel prachtig verdedigd. Zoo ging het spel door tot bijna een kwartier voor 't einde de linker full-back een hands deed en de REFEREE wees naar het bewuste puntje. (penalty) Lourens schiet en Sparta leidt 1 - 0.

Scheidsrechter blies einde met den zelfden stand.

Het publiek heeft zich prachtig gedragen; er werd om beurten geapplaudiseerd.

Verleden Zondag hebben we kunnen zien op welke peil het sportgevoel op Curaçao staat.

De spelers verlieten het terrein onder het toejuichen van het publiek: HOERA...!! LEVE ZEELAND...!! LEVE SPARTA....!! Hernández.

Op en om de Beurs.

Vóór den oorlog beschikte de Koninklijke Petroleum Maatschappij over waardevolle concessies in Baku en Grosny; evenals alle andere private eigendommen, werden deze eigendommen, toen het nieuwe Russische bewind de teugels in handen nam „genationaliseerd" en werd de exploitatie van staatswege voortgezet. Zeer fortuinlijk is het sedert dien met de tot staatsbedrijf gepromoveerde ondernemingen niet gegaan, want ondanks de uiterste krachtinspanningen bedroeg in 1921 de productie nog slechts 4½ pct. van hetgeen de bronnen onder normale omstandigheden opleverden. Weliswaar is hierin den laatsten tijd, sinds de sovjet-heeren een nieuwe economische koers insloegen, eenige verbetering gekomen, doch slechts ten koste der bestaande bronnen. Immers gebrek aan geschoolde arbeidskrachten en machinerieën noodzaakten de nieuwe ondernemers een ruïneuse roofbouw toe te passen, aangezien de mogelijkgeid tot het verrichten van boorwerkzaamheden en de inrichting van nieuwe bronnen ontbrak. Derhalve diende ernstig met de mogelijkheid te worden rekening gehouden dat binnen afzienbaren tijd de in exploitatie zijnde bronnen van uitputting zouden blijk geven en het waardevolle bezit daardoor van geen nut meer zoude zijn voor de Russische regeering.

Behalve in een nijpend gebrek aan geldmiddelen, schijnt vooral in deze laatste overweging een aanleiding te hebben gelegen, om de exploitatie wederom aan het meer oordeelkundig beleid der vroegere eigenaars over te laten, weshalve reeds voor eenige maanden onderhandelingen werden aangeknoopt om de petroleumconcessies wederom in pacht af te staan aan het zoo gehaate buitenlandsch kapitaal. Aangezien deze besprekingen geruimen tijd in het geheim hebben plaats gevonden, bleven niet ingewijden er tot voor kort onkundig van, totdat begin Mei de heer Krassin in eigen persoon tegenover een nieuwsgierigen courantenman in Genua iets losliet en daardoor de volle belangstelling der beurs is gaande gemaakt.

Heftige protesten in België en Frankrijk, welke landen ook nog voor-oorlogsche belangen hebben bij de Russische olieterreinen, en vooral ook in de Unie, waar men verontwaardigd was toen bleek dat de Koninklijke Shell groep de begunstigde der Sovjet republiek zou worden, bleven natuurlijk niet uit. Bij ons ter beurze sloeg men daarop natuurlijk weinig acht, en richtte de belangstelling zich vrijwel uitsluitend op de petroleumafdeeling, waar vooral Koninklijken krachtig in herstel kwamen van de laatste reactie en zich aanvankelijk zelfs tot een koers van 310 konden verheffen, om later wederom een dalende richting in te slaan, toen alerlei démentis en verwarde geruchten de meening vestigden, dat het accord tusschen de Russische Sovjet regeering en de Koninklijke Shell groep, nog allerminst als een fait-accompli was te beschouwen.

De Nieuwe Eeuw.

Opbrengst der middelen.

De Heer PRAKKEN schrijft in *De Cur. Crt.:*

De opbrengst der belastingen in het 1e kwartaal 1922 overtrof met ruim f 64.000 een kwart der raming, terwijl deze ruim f 105.000 meer bedroeg dan in het overeenkomstige kwartaal in 1921.

De meerdere opbrengst is voornamelijk te danken aan het ruim vloeien der inkomstenbelastingen, waardoor de achterstand door het laat afkondigen van een kohier met enkele hooge aanslagen, is ingehaald.

De inkomstenbelasting bracht op f 70.460.— of f 31.135,— meer dan 1|4 der raming of f 59.830,— meer dan in het 1e. kwartaal 1921.

Ook de gedistilleerd accijnsen bracht f 47.116,— meer dan de raming op.

De invoerrechten bleven f 8.523,— beneden 1|4 van de raming.

Wat de inkomsten van onderscheiden aard betreft, deze bedroeg f 187.558 of ± f 83.000,— meer dan 1|4 van de raming en ± f 92.000,— meer dan in het 1e. kwartaal 1921.

Deze meerdere opbrengst is het gevolg van:

1o. inkomsten van de Curaçaosche Bank tot een bedrag van f 81.041.— zijnde de winst en vergoeding der kosten aan het gouvernement toekomende over 1921;

2o. Verhooging der posttarieven waardoor dit middel f 4.568,— meer opbracht dan 1|4 der raming.

3o. Door de openstelling van het station te Sint Martin bedroeg de opbrengst van het middel, opbrengst D. T. f 13.793,—. Bij de beoordeeling van deze opbrengst mag niet vergeten worden, dat dit de bruto-opbrengst is, waarvan de vergoedingen aan kabel en verschillende tusschenstations betaald moeten worden.

Wat het uitvoerrecht betrof dit bedroeg f 11.829,— door de uitvoer van 5984 ton phosphorzure kalk.

De loodsgelden brachten f 3.718,00 meer op dan in het 1e. kw: 1921.

MUZIEKUITVOERING.

Programma.

1. Had je me maar — Marsch — M. Samethini.
2. Orpheus in der Unterwelt — Ouverture — J. Offenbach.
3. Eva — Walzer — F. Léhar.
4. Faintaisie sur „Traviata" — G. Verdi
5. Salome — Fox-Trot — R. Stolz.
6. Ein Nachtbummel durch Berlin — Potpourri — E. Urbach.
7. Isabel — Danza — J. Passarell.
8. Juggling Timm Two-Step J. B. Kok.

Zondagavond om 7.30 uur. BRIONPLEIN

Het werelddrama.

(Slot.)

Waartoe moest nu die wel overwogen ensceneering van het spel; waartoe moest die met rijpe staatsmanservaring beproefde speculatie op de menschelijke ijdelheid; waartoe moesten dit vertoon van bijzondere vredelievendheid en die schitterende nuances van blij optimisme tot het zwartste pessimisme in Lloyd George's dictie dienen?

Het antwoord is: ze moesten dienen om Rusland weer in vrede te brengen met het overige Europa en om Frankrijk en alle andere Europeesche landen er toe te bewegen weer als „frère et compagnon" met het Rusland van Lenin en Trotzki en Radek en Joffe en Zinowiff om te gaan, daar deze broederschap en compagnonschap de aangewezen middelen zouden zijn om het doel, den "vrede" te verwezenlijken.

Hier nu boren we den diepsten ondergrond aan van de geheele politiek van Lloyd George en van hetgeen we zouden willen noemen de Engelsche opvatting omtrent hetgeen noodig is ter verwezenlijking van den vrede. Lloyd George heeft een onverwoestbaar vertrouwen in de macht van den goederenruil, van den handel, van het geld, om de volken tot elkaar te brengen, en deze opvatting beheerschte zijne houding te Genua geheel en maakt die houding verklaarbaar.

Het is eene opvatting, die vrijwel algemeen gehuldigd wordt in onze dagen, het is ook de gewone Hollandsche opvatting. En dit verklaart het weer, dat Lloyd George zooveel steun vond te Genua, dat Frankrijk welks belangen, evenals de Belgische op zeker punt, een andere houding voorschreven, dreigde geïsoleerd te geraken.

Die opvatting is zóó algemeen, omdat ze de opvatting is van het kapitalisme, dat levend in den roes van den dans om het gouden kalf, de eenheid in de vreugde toeschrijft aan de magische kracht van den blinkenden en stralenden afgod.

Ze is voor velen een axioma. Als zoodanig zagen we haar voorgesteld in een onzer groote liberale bladen. Is het kapitalisme maar eenmaal weer in Rusland toegelaten, dan zal de sociale orde zich daar onvermijdelijk weer in kapitalststische richting bewegen, omdat het kapitalisme nu eenmaal de natuurlijke toestand is. En is het weer eenmaal in Rusland gevestigd, dan zal dit land vanzelf weer worden opgenomen in de Europeesche statengemeenschap, die op het kapitalisme gebaseerd is.

Er is misschien *iets* waars in deze opvatting.

Staat er niet in de H. Schrift: „alles buigt voor het goud?"

Is het dus niet te verwachten, dat ook de Sovjet-tyrannen ten slotte zouden bezwijken voor deszelfs verlokkingen?

Integendeel: dat ware wellicht te verwachten; maar zeker niet te verwachten zou het zijn, dat daarmede de vrede in Europa op sterke en soliede grondslagen zou gevestigd worden.

Nooit hebben de staten elkaar zoo bloedig bevochten en de volken elkaar zoozeer onderling verscheurd als sedert de wording en den groei van het kapitalisme. De vroegere oorlogen der beroepslegers worden onschuldig vermaak, vergeleken met de onderlinge uitmoording der tot de tanden gewapende volken. De *feiten* getuigen het maar ál te luide: het kapitalisme heeft den vrede niet vermogen te brengen. En de *feiten* zullen ook verder getuigen, dat het daartoe niet in staat is.

Intusschen heeft echter dit onverwoestelijke geloof in de vreugdebrengende macht van het kapitalisme, van den handel, ruilverkeer en het geld, in persoon van Lloyd George het geheele Genueesche drama beheerscht en wentelde de geheele intrige zich om de vraag, of de Russen al dan niet zouden toestemmen in de kapitalistische uitbuiting van hun land door het Europeesche en Amerikaansche kapitaal.

Niet alleen de staten doch ook de groote internationale geldmagnaten en industriekoningen waren te Genua vertegenwoordigd; *zij* speelden achter de schermen. En als Lloyd George zijn draden spon van de villa Albertis uit, kon de oplettende toeschouwer en hoorder misschien beluisteren en vermoeden, hoe de mannen achter de schermen gereed stonden om zich op de „concessies" te werpen, welke de Sovjet-heerschers konden schenken uit de geroofde fondsen van mijnen, spoorwegen, tramwegen, petroleumbronnen, fabrieken enz. enz.

Er hing onder den kristallen hemel van Genua een weeë geur van petroleum en naphta; en de diepste intrige was winzucht. En dit gaf aan de vertooning van het drama een weerzinwekkend karakter.

* * *

Er is in Lenin en de zijnen iets van Satanische grootheid. Toen Satan den eersten mensch wilde verleiden, speculeerde hij op diens zwakste zijden: de nieuwsgierigheid en ijdelheid der vrouw en.... de genegenheid van den man voor de vrouw.

Hetzelfde doen Lenin c.s. ten opzichte van de Europeesche samenleving. Zij kennen het zwakste punt dier samenleving: de ongebreidelde winzucht, welke te allen tijde getracht heeft het leidend beginsel te worden der menschelijke samenleving en na de breuk in de geestelijke eenheid van het Christendom ook inderdaad tot die heerschappij over de menschheid is opgestegen.

In zijn groot werk „Der Moderne Kapitalismus" zegt Werner Sombart, als hij „das Werden des Kapitalismus" bespreekt, onder den 1en titel: „Die treibenden Kräfte" het volgende:

Aus dem tiefen Grunde der Europäischen Seele ist der Kapitalismus erwachsen.

Derselbe Geist, aus dem der neue Wissenschaft und die neue Wirtschaftsleben.

Wir wissen: es ist ein Geist der Irdischkeit und der Weltlichkeit;... Est ist jener Geist, der seit dem ausgehenden Mittelalter, die Menschen aus den stillen, organisch gewachsenen Liebes- und Gemeinschaftsbeziehungen herausreiszt und sie hinschleudert auf die Bahn ruheloser Eigensucht und Selbsbestimmung....

Es ist Faustens Geist: der Geist der Unruhe, der Unrast, der nun die Menschen beseelt.

Het is deze Geest, dien Lenin kent; het is aan deze winzucht, dat hij de verlokkingen voorhoudt van winstgevende concessies. Maar het Satanische bij hem zit niet alleen in dit speculeeren op het zwakste punt der huidige menschelijke samenleving; het openbaart zich tevens in de hardnekkigheid zijner volharding in de valsche beginselen, krachtens welke hij alle particulier bezit in handen van den Staat bracht en in de geslepenheid, waarmede hij een blaam van onmenschelijkheid en liefdeloosheid weet te werpen op allen, die hunne medewerking aan het steunen van zijn systeem weigeren. Onder leiding van zijn intellect stelt de geheele Communistische pers het voor, alsof de regeeringen, die weigeren met Rusland een overeenkomst te treffen op den grondslag eener *de jure* en die weigeren te treden in leeningen van land aan land, ongevoelig zijn voor het lijden en den hongerdood van het Russiche volk. De ontzettende hongersnood wordt eenvoudig aangewend als een chantagemiddel om de erkenning *de jure* der Sovjetregeering door de Europeesche mogendheden en een leening aan de Europeesche landen zelf af te dwingen, ofschoon toch uit de schitterende Amerikaansche en andere hulpacties voldoende gebleken is, dat hulp aan het arme Russische volk best mogelijk is zonder de erkenning *de jure* van zijne voor alle ellende verantwoordelijke tyrannen.

Het Russische antwoord op de te Genua gedane voorstellen was in dit opzicht een wél uiterst leerzaam document.

De Sovjets *weigeren* af te zien van politieke propaganda in andere staten; *weigeren* de in beslag genomen eigendommen te restitueeren, handhaven dus volledig en onverkort hunne beginselen, doch eischen niettemin, dat de Westersche mogendheden door een erkenning *de jure* de rechtmatigheid van het Sovjetbewind en door een officieele leening van de Westersche Staten aan de Russische staat, een leening ten bedrage van 2 miliard gouden roebels, over wier aanwending natuurlijk de Sovjetregeering zou beslissen, de nuttigheid van haar bewind de facto zullen erkennen.

Alle „concessies," welke de Sovjetregeering hiertegenover stelt zijn niets anders dan ieder oogenblik weder intrekbare winstmogelijkheden aan het West-Europeesche Kapitalisme.

Zelfs het wapen der intimidatie wordt niet versmaad; want de Sovjet-delegatie zegt in haar antwoord, dat *de veiligheid van Europa en de wereldvrede het einde eischen van de isolatie van Rusland.* Weliswaar wordt dit verklaard met phantastische plannen van „de nabijgelegen of meer verwijderde" buren van Rusland die den vrede zouden storen en in het bezit zouden trachten te komen van de Russische rijkdommen, doch ook dit is weer een brutale verdraaiing der feiten, gezien de geweldigde militaire toebereidselen der Sovjets-republiek.

In den grond komt het antwoord der Sovjets hierop neer: Wij maken aanspraak op *uwe* hulp en op *uw* geld om *onze* beginselen te doen zegevieren ook in *uwe* landen om *dezelfde regeeringen* die ons nu helpen, straks, door aanwending van dié hulp ten val te brengen. En om dit doel te bereiken trachten wij Europa te winnen door een brutale speculatie op de zwakste zijde van hare volkengemeenschap: de winzucht.

Het Bolsjewistisch gevaar is inderdaad tóch al ernstig genoeg en het is zelfs niet ondenkbaar, dat het na de Genueesche mislukking meer dadelijk dreigend zal worden, dan het bij een slagen van Loyd Georges opzet zou geweest zijn. In dit laatste geval zouden we een toch zeker ook betrekkelijk en snel doodelijk verloop van de kwaal, die Europa teistert, hebben beleefd thans zullen we misschien ons op een nieuw operatief ingrijpen, dat althans de kans op redding openlaat, hebben voor te bereiden. De Bolsjewiki moeten wel het water tot de lippen voelen stijgen, dat zij te Genua zoo krachtig hebben aangedrongen op een leening van twee miliard gouden roebels, waarvan zij konden begrijpen, dat de verarmde en zelf zwaar belaste Europeesche staten haar onmogelijk *konden* leenen. Trotzky heeft vroegergezegd, dat een mislukking van Genua oorlog zou beteekenen; Kamenef heeft gedreigd, dat de Bolsjewiki in het Westen "brood zouden gaan halen" het moet dus nog worden afgewacht, of de machthebbers te Moskou de voorwaarde van Lloyd George om tot 26 October e. k. in geen geval een aanval te doen op hunne buren, zullen nakomen. Geheel vrij van vrees zijn wij in dit opzicht niet, al willen we wel aannemen, dat de Bolsjewiki liever de nieuwe besprekingen in Den Haag zullen afwachten dan zich nu reeds in militaire avonturen te storten. Afwachten biedt hun immers twee voordeelen: zij kunnen hun economische en militaire macht versterken; en er blijft nog altijd, vooral als Amerika op de invitatie naar Den Haag ingaat, een kansje over, dat zij geld zullen krijgen, zij het niet direct dan toch indirect. Indien Amerika volgens loopende geruchten inderdaad bereid zou zijn een leening toe te staan aan Duitschland, zou Rusland daar zeker economische voordeelen van ondervinden, doordat de Duitsche Industrie beter in staat zou zijn lanbouwmachines en andere werktuigen te leveren, welke dadelijk de productie zouden verhoogen en dus met graan, petroleum, hout of andere stoffen, waarvan zij den voorraad helpen vergrooten zouden kunnen worden betaald.

Op militair gebied kan het Russische leger intusschen van de modernste vindingen, vooral van vliegtuigen, welke Duitschland thans weer mag aanmaken, worden voorzien. Reeds onlangs wees ik op de belangrijk verbeterde organisatie van het Roode Leger. Dat deze niet alleen op het papier staat doch ook werkelijkheid is, moge blijken uit hetgeen de Moskousche correspondent van „Het Vaderland" mededeelt over eene door Trotzki te Moskou gehouden troepen-inspectie. Hij heeft 200.000 man in splinternieuwe uniformen en schitterend uitgerust voor het Kremlin zien defileeren. *Van alle kanten kwamen vliegtuigen aanzweven.* Anderzijds wordt gemeld, dat het eerste Duitsche *handels*-vliegtuig, prachtig ingericht, reeds te Moskou is aangekomen en dat ook 10 Fokkeroorlogsvliegtuigen dezer dagen aldaar arriveerden.

Naarmate de militaire kracht der Bolsjewiki stijgt, worden zij ook weer brutaler. Zij hebben thans de hand geslagen aan de kerkelijke schatten. Kelken, monstransen en andere gouden en zilveren voorwerpen, zijn in de smeltkroes geworpen, ofschoon de Centrale Sovjet zelf erkent, dat de waarde aan materiaal niet meevalt en deze voorwerpen hunne waarde vooral ontleenden *aan de kunstvaardige bewerking*

S. U. De N. E.

Oproeping.

Zij, die in aanmerking wenschen te komen voor de betrekking van **tijdelijken agent van politie tweede klasse** in deze kolonie, worden uitgenoodigd zich persoonlijk aan de hoofdwacht van politie in de Willemstad alhier aan te melden gedurende de volgende maand 's morgens van 8½ tot 9½ uur.

Het aan de betrekking verbonden inkomen bedraagt f. 700 's jaars waaraan verbonden is een duurtebijslag.

Zij, die niet kunnen lezen en schrijven, komen niet in aanmerking.

Kennis van de Nederlandsche taal strekt tot aanbeveling.

Curaçao, den 27n Mei 1922.

De Procureur-generaal,

J. B. GORSIRA.

4—4